

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ
& ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ**

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ

**ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ**

Έτους 2003

ΑΘΗΝΑ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σελ.

1. Γενικά	3
2. Νομική Βάση.....	3
3. Σκοπός της Έρευνας.....	3
4. Κάλυψη.....	3
5. Σχεδιασμός της Έρευνας.....	3
6. Χρόνος διενέργειας της έρευνας	4

II. ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

1. Νοικοκυρίο	4
2. Μέλη του νοικοκυρίου.....	4
3. Περίοδοι αναφοράς.....	4

III. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ

1. Γενικά	5
2. Έντυπα της έρευνας	5
3. Τεχνική της συνέντευξης.....	5
4. Τρόποι συμπλήρωσης των ερωτημάτων	6
5. Επιμέρους τμήματα.....	6
Δημογραφικά στοιχεία, εκπαίδευση, ασχολία των μελών του νοικοκυριού.....	7
Πρόσβαση σε επιλεγμένες τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας.....	8
Χρήση υπολογιστών και διαδικτύου (Internet) : τόπος, συχνότητα χρήσης, δραστηριότητες	11
Χρήση internet	11
Λόγοι χρήσης του διαδικτύου.....	13
Συναλλαγές στο διαδίκτυο: Δραστηριότητες και εμπόδια.....	15

IV. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

1. Γενικά	16
2. Τρόπος συμπλήρωσης	16

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Γενικά

Η **Έρευνα Χρήσης Τεχνολογιών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας** των νοικοκυριών (ICT) είναι μέρος ενός κοινοτικού στατιστικού προγράμματος στο οποίο συμμετέχουν όλες οι χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βασικός στόχος της έρευνας είναι η μελέτη, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, του βαθμού χρήσης των τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας από τα νοικοκυριά, και ο υπολογισμός των δεικτών e-Europe, που αφορούν στην Κοινωνία της Πληροφορίας.

Η συγκρισιμότητα των στοιχείων επιβάλλει σε όλες τις χώρες-μέλη, κατά το σχεδιασμό και την κατάρτιση του ερωτηματολογίου, να ληφθούν υπόψη οι οδηγίες και το προτεινόμενο ερωτηματολόγιο της Eurostat, αφού προσαρμοστούν στις ιδιαιτερότητες της κάθε χώρας, χωρίς ωστόσο να υπάρχει δυνατότητα αλλαγής των ερωτημάτων από τα οποία προκύπτουν οι προαναφερθέντες δείκτες e-Europe.

2. Νομική βάση

Η έρευνα διενεργείται κατόπιν απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, βάσει συμβολαίου που προστιογράφει η Eurostat και η ΕΣΥΕ, ενώ για τα προσεχή έτη αναμένεται να εκδοθεί σχετικός Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

3. Σκοπός της έρευνας

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η διερεύνηση, ανάλογα με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά, της εκπαίδευσης και της ασχολίας των μελών του νοικοκυριού:

- η πρόσβαση σε επιλεγμένες τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας (ψηφιακή, δορυφορική τηλεόραση, κινητό τηλέφωνο, ηλεκτρονικός υπολογιστής, σύνδεση στο διαδίκτυο -internet κλπ.)
- η χρήση των υπολογιστών και του internet
- οι λόγοι πρόσβασης στο internet
- το ηλεκτρονικό εμπόριο στο internet

4. Κάλυψη

Η έρευνα καλύπτει τα νοικοκυριά όλης της Χώρας, ανεξάρτητα από το μέγεθος ή τα οποιαδήποτε οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά τους.

Εξαιρούνται από την έρευνα οι παρακάτω περιπτώσεις:

- Συλλογικές κατοικίες, όπως π.χ. ξενοδοχεία, πανσιόν, νοσοκομεία, γηροκομεία, στρατόπεδα, αναμορφωτήρια κλπ. Ως συλλογικές κατοικίες θα θεωρηθούν και τα νοικοκυριά με περισσότερους από πέντε οικότροφους.
- Νοικοκυριά με μέλη ξένους υπηκόους που υπηρετούσαν σε ξένες διπλωματικές αποστολές.

5. Σχεδιασμός της έρευνας

Η έρευνα είναι δειγματοληπτική. Η τελική δειγματοληπτική μονάδα είναι το νοικοκυρίο. Οι μονάδες ανάλυσης είναι τα νοικοκυριά και τα τυχαία προ-επιλεγμένα μέλη τους. Η έρευνα θα διενεργηθεί τηλεφωνικά και, στη συνέχεια, τα στοιχεία θα καταχωρηθούν στον Η/Υ.

Το μέγεθος του δείγματος της έρευνας ICT έχει προσδιοριστεί σε 6000 περίπου νοικοκυριά, τα οποία θα απαρτίζονται από τα τρία τελευταία εναλλασσόμενα υπο-δείγματα (rotations 2,3 και 4) της έρευνας EU-SILC.

Η έρευνα EU-SILC βασίζεται σε δισταδιακή στρωματοποιημένη δειγματοληψία νοικοκυριών από το πλαίσιο δειγματοληψίας, που έχει δημιουργηθεί με βάση τα στοιχεία της Απογραφής Πληθυσμού του 2001 και καλύπτει πλήρως τον πληθυσμό αναφοράς.

Ο σχεδιασμός της δειγματοληψίας περιλαμβάνει δύο επίπεδα στρωμάτωσης:

1. Το πρώτο επίπεδο είναι η γεωγραφική στρωμάτωση, που βασίζεται στο διαμερισμό της Χώρας σε Περιφέρειες (μεγάλες διοικητικές περιοχές), που αντιστοιχούν στο Ευρωπαϊκό επίπεδο διαμερισμού NUTS II, ενώ τα δύο μεγάλα πολεοδομικά συγκροτήματα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης συγκροτούν χωριστά γεωγραφικά στρώματα.
2. Το δεύτερο επίπεδο στρωμάτωσης είναι η ταξινόμηση των οικισμών, μέσα σε κάθε Περιφέρεια, σε τέσσερις κατηγορίες αστικότητας σύμφωνα με το μέγεθος του πληθυσμού τους. Η στρωμάτωση των δύο μεγάλων πολεοδομικών συγκροτημάτων έγινε κατά απογραφικές εποπτείες.

Το δείγμα των ιδιωτικών νοικοκυριών επιλέγεται σε δύο στάδια. Στο πρώτο στάδιο, ένα τυχαίο δείγμα μονάδων επιφανείας (κατοικημένων γεωγραφικών περιοχών που περικλείονται από φυσικά ή τεχνητά όρια) επιλέγεται με συστηματική δειγματοληψία από κάθε τελικό στρώμα, με πιθανότητα επιλογής της κάθε μονάδας, ανάλογη του αριθμού των ιδιωτικών νοικοκυριών που αυτή περιέχει. Στο δεύτερο στάδιο, ένα συστηματικό τυχαίο δείγμα ιδιωτικών νοικοκυριών επιλέγεται, με δεδομένο δειγματοληπτικό κλάσμα, από το σύγχρονο πληθυσμό νοικοκυριών (με βάση την προμέτρηση που γίνεται στο πεδίο) κάθε επιλεγμένης μονάδας επιφανείας.

6. Χρόνος διενέργειας της έρευνας

Η έρευνα θα διενεργηθεί κατά το χρονικό διάστημα Ιουλίου-Σεπτεμβρίου 2003.

II. ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

1. Νοικοκυριό

Νοικοκυριό είναι ένα άτομο που ζει μόνο του σε μία κατοικία ή μία ομάδα ατόμων συγγενικών ή μη, τα οποία διαμένουν στην ίδια κατοικία.

2. Μέλη του νοικοκυριού

Ως μέλη του νοικοκυριού θεωρούνται τα άτομα, που κατά το **πρώτο τρίμηνο του έτους 2003** (ή κατά το μεγαλύτερο διάστημα του πρώτου τριμήνου) διέμεναν στην κατοικία.

Επομένως, καταγράφονται τα άτομα που διέμεναν στο νοικοκυριό κατά το πρώτο τρίμηνο του 2003, είτε αυτά περιλαμβάνονται στο Μητρώο Μελών της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC) είτε όχι, είτε διαμένουν σήμερα στο νοικοκυριό είτε όχι.

Ειδικότερα, **καταγράφονται** τα μέλη που διέμεναν στο νοικοκυριό κατά την περίοδο αναφοράς και σήμερα απουσιάζουν, διότι π.χ. μετακινήθηκαν μόνιμα σε άλλη κατοικία, υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία, κλπ. Στην περίπτωση που πρόκειται για τα προ-επιλεγμένα για έρευνα μέλη τότε:

- Θα αντικαθίστανται με άλλο μέλος του νοικοκυριού ηλικίας 16-74 ετών (ή για διευκόλυνση με το μέλος με το οποίο μιλάμε στο τηλέφωνο, αν πληρούται η προϋπόθεση της ηλικίας).

Δε θα καταγραφούν τα μέλη που σήμερα διαμένουν στο νοικοκυριό, γιατί εγκαταστάθηκαν σε αυτό μετά το πρώτο τρίμηνο (επέστρεψαν, είναι νεογέννητα κλπ.).

3. Περίοδοι αναφοράς

Τα χρονικά διαστήματα, στα οποία αναφέρονται τα στοιχεία που συλλέγονται με την έρευνα αποκαλούνται περίοδοι αναφοράς. Στην παρούσα έρευνα χρησιμοποιούνται οι παρακάτω περίοδοι αναφοράς:

- **31^η Μαρτίου 2003** (ηλικία, εκπαίδευση)
- **ημέρα διενέργειας της έρευνας** (ασχολία μέλους, εργασιακός χώρος)

- **3 πρώτοι μήνες του έτους 2003 -Ιανουάριος, Φεβρουάριος, Μάρτιος-** (ερωτήματα Β4, Β5, Γ3, Γ4, Γ5, Γ8, κά.)
- **12 τελευταίοι μήνες** (Γ1, Γ2, Δ6, κά.)

III. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ

1. Γενικά

Οι πληροφορίες συγκεντρώνονται με **ένα ερωτηματολόγιο**, το οποίο περιλαμβάνει ερωτήσεις που αφορούν :

- σε ολόκληρο το νοικοκυριό (δημογραφικά στοιχεία, στοιχεία εκπαίδευσης και ασχολίας των μελών του νοικοκυριού και ερωτήσεις Α1-Α4 της ενότητας «πρόσβαση σε επιλεγμένες τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας»). Οι ερωτήσεις αυτές απαντώνται από οποιοδήποτε μέλος του νοικοκυριού, ηλικίας 16-74 ετών, δηλαδή από άτομα που έχουν γεννηθεί από το έτος 1928 μέχρι και το έτος 1986.
- στο μέλος του νοικοκυριού, το οποίο έχει προ-επιλεγεί να δώσει τις πληροφορίες που αφορούν στο άτομό του, ερωτήσεις Α5 έως Δ7.

Διευκρινίζεται ότι, για νοικοκυριά που αποτελούνται από μέλη τα οποία είναι εκτός των ορίων ηλικίας 16-74, **δε** θα συλλέγονται στοιχεία. Μετά την ενημέρωση του Μητρώου Μελών και τη διαπίστωση ότι όλα τα μέλη είναι εκτός των ορίων της έρευνας, θα συμπληρώνεται στο τμήμα «Αποτελέσματα Συνέντευξης» ο κωδικός 3.

2. Έντυπα της έρευνας

Εκτός από το ερωτηματολόγιο θα χρησιμοποιηθούν και τα εξής βιοηθητικά έντυπα:

(α) Μητρώα Μελών των νοικοκυριών, από το αρχείο της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC). Αυτά περιλαμβάνουν εκτός από τα στοιχεία αναγνώρισης του νοικοκυριού (κωδικό νοικοκυριού, δήμο ή κοινότητα, ονοματεπώνυμο ερευνητή) και τα ονοματεπώνυμα των μελών του νοικοκυριού, το φύλο και την ημερομηνία γέννησής τους (μήνα και έτος).

Ο ερευνητής πρέπει να ελέγχει την ορθότητα των στοιχείων του Μητρώου Μελών από το ερωτώμενο μέλος και, σε κάθε περίπτωση, να το ενημερώνει σωστά, έχοντας υπόψη ποια άτομα πρέπει να καταγραφούν ως μέλη του νοικοκυριού (Βασικές έννοιες και ορισμοί - §2 «Μέλη του νοικοκυριού»).

(β) Ενημερωτική επιστολή προς τα νοικοκυριά.

3. Τεχνική της συνέντευξης

Η επιτυχία της έρευνας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ικανότητα του ερευνητή να δημιουργήσει κλίμα εμπιστοσύνης και συνεργασίας. Θα πρέπει να τονίσει ιδιαίτερα ότι τα στοιχεία της έρευνας είναι ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 3267/56 και 2392/96, και ότι κανείς άλλος δε θα λάβει γνώση αυτών, ότι τιμωρείται αυστηρά ο ερευνητής που τυχόν θα αποκαλύψει πληροφορίες, που αφορούν στο νοικοκυριό, σε τρίτους και ότι με τα στοιχεία όλων των νοικοκυριών μαζί θα καταρτιστούν συγκεντρωτικοί στατιστικοί πίνακες που θα εμφανίζουν τον αριθμό των νοικοκυριών και των ατόμων.

Στη συνέχεια, ο ερευνητής, γνωρίζοντας τη σύνθεση του νοικοκυριού, ζητάει να μιλήσει με το προ-επιλεγμένο μέλος του νοικοκυριού, το οποίο ορίζεται τυχαία και έχει προκαθοριστεί βάσει του συνολικού αριθμού μελών, προκειμένου να λάβει απαντήσεις στις ερωτήσεις που αφορούν στο νοικοκυριό συνολικά, αλλά και σε αυτές που αφορούν τον ίδιο. Έτσι:

- Αν υπάρξει επικοινωνία με το μέλος, όλα τα τμήματα του ερωτηματολογίου συμπληρώνονται από αυτό.

- Αν το μέλος απουσιάζει προσωρινά (είναι στην εργασία του, σε επίσκεψη κλπ.) και μπορούμε να επικοινωνήσουμε μαζί του κάποια άλλη ώρα, τότε συμπληρώνουμε/ενημερώνουμε, από το μέλος που έχει απαντήσει στο τηλέφωνο, το τμήμα των δημογραφικών στοιχείων, του επαγγέλματος και της ασχολίας των μελών του νοικοκυριού, καθώς και τις ερωτήσεις A1-A4 του τμήματος «Πρόσβαση σε επιλεγμένες τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας», και στον A/a του προεπιλεγμένου μέλους, πριν από το ερώτημα A5, καταχωρείται 00. Στη συνέχεια, κλείνουμε τηλεφωνικό ραντεβού άλλη ώρα ή ημέρα με το μέλος που πρέπει να δώσει τις ατομικές πληροφορίες.
- Αν το προ-επιλεγμένο μέλος απουσιάζει από το νοικοκυριό μόνιμα, διότι μετακόμισε σε άλλη κατοικία, τότε αυτό αντικαθίσταται με άλλο μέλος ηλικίας 16-74 ετών (ή, για διευκόλυνση, με αυτό με το οποίο μιλάμε στο τηλέφωνο, αν πληρούται η προϋπόθεση της ηλικίας) και στη συνέχεια συμπληρώνονται όλα τα τμήματα του ερωτηματολογίου.
- Αν το προ-επιλεγμένο μέλος απουσιάζει από το νοικοκυριό, διότι στο διάστημα που μεσολάβησε από το πρώτο τρίμηνο του 2003 και μέχρι την ημέρα διενέργειας της έρευνας παρουσιάστηκε στον στρατό, έφυγε για σπουδές κλπ., αντικαθίσταται με άλλο μέλος ηλικίας 16-74 ετών (ή, για διευκόλυνση, με αυτό με το οποίο μιλάμε στο τηλέφωνο, αν πληρούται η προϋπόθεση της ηλικίας) και στη συνέχεια συμπληρώνονται όλα τα τμήματα του ερωτηματολογίου.

4. Τρόποι συμπλήρωσης των ερωτημάτων

Οι απαντήσεις που θα δοθούν στα ερωτήματα:

- Καταχωρούνται με έναν από τους κωδικούς που περιγράφονται κάτω από τις στήλες του ερωτηματολογίου στο τμήμα των δημογραφικών στοιχείων και των στοιχείων εκπαίδευσης και ασχολίας των μελών.
- Σημειώνονται με ένα **X** στο ανάλογο τετραγωνίδιο, ενώ στα ερωτήματα με περισσότερες από μία δεκτές απαντήσεις θα σημειώνονται περισσότερα του ενός **X**.

γ) Γράφονται αριθμητικά στο πεδίο. *Παράδειγμα: Έτος γέννησης*

1964

- Καταγράφονται αριθμητικά, όπως π.χ. η συνολική αξία αγαθών ή υπηρεσιών στο πεδίο, ή με την ένδειξη X στην αντίστοιχη τάξη μεγέθους.

Παραδείγματα:

- Συνολική αξία αγαθών ή υπηρεσιών σε ευρώ € 600 | ή
- από 30 € μέχρι κάτω από 100 € 2

- Σημειώνονται με ένα **X** στο αντίστοιχο τετραγωνίδιο, όπως στο ερώτ. Δ6 «Προϊόντα και υπηρεσίες».

Παράδειγμα: Είδη ένδυσης – αθλητικά είδη 4

Τα βέλη (→) υποδεικνύουν στον ερευνητή τον αριθμό της επόμενης ερώτησης, με την οποία θα συνεχίσει τη συνέντευξη.

5. Επιμέρους τμήματα

Στην αναλυτική παρουσίαση, των ερωτημάτων που ακολουθούν, δεν περιλαμβάνονται τα ερωτήματα των οποίων η συμπλήρωση είναι απλή και δεν απαιτούνται περαιτέρω διευκρινίσεις.

Δημογραφικά στοιχεία, εκπαίδευση, ασχολία των μελών του νοικοκυριού

Η διασταύρωση των πληροφοριών για τη συμπλήρωση του τμήματος αυτού του ερωτηματολογίου λαμβάνονται από οποιοδήποτε μέλος του νοικοκυριού είναι σε θέση να παρέχει πληροφορίες, που αφορούν σε ολόκληρο το νοικοκυριό και σύμφωνα με το Μητρώο Μελών που έχει στη διάθεσή του ο ερευνητής από την Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών.

Στήλες 5 και 6: Έτος γέννησης / Μήνας

Θα γραφεί, για κάθε μέλος του νοικοκυριού, το έτος (4 ψηφία) και ο μήνας (2 ψηφία) γέννησής του, όπως αυτά αναγράφονται στο Μητρώο Μελών.

Στήλη 7: Βαθμίδα εκπαίδευσης που έχει ολοκληρωθεί στις 31 Μαρτίου 2003

Η απάντηση καταχωρείται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τους κωδικούς 1 – 8 (στο κάτω μέρος της σελίδας).

- ✓ **Κωδικός 0 :Δεν έχω παρακολουθήσει / ολοκληρώσει καμία βαθμίδα**
Καταχωρείται για μέλη που δεν έχουν ολοκληρώσει το Δημοτικό ή δεν έχουν παρακολουθήσει καμία βαθμίδα εκπαίδευσης.
- ✓ **Κωδικός 1 :Δημοτικό**
- ✓ **Κωδικός 2 :Γυμνάσιο**
- ✓ **Κωδικός 3 :Γενικό ή Επαγγελματικό Λύκειο [ΤΕΛ, ΤΕΕ, Πολυκλαδικό]**
- ✓ **Κωδικός 4 :ΙΕΚ**
- ✓ **Κωδικός 5 :ΤΕΙ**
- ✓ **Κωδικός 6 :ΑΕΙ, Ανώτατες Στρατιωτικές Σχολές**
- ✓ **Κωδικός 7 :Μεταπτυχιακά (Msc., MBA)**
- ✓ **Κωδικός 8 :Διδακτορικό (PhD)**

Στήλη 8: Ασχολία μέλους

Η ασχολία κάθε μέλους χαρακτηρίζεται με μία μόνο απάντηση και αφορά στην κύρια ασχολία του. Στην περίπτωση που το ερωτώμενο άτομο έχει περισσότερες από μία ασχολίες, π.χ. φοιτήτρια που εργάζεται, καταχωρείται η ασχολία που το ίδιο το μέλος θεωρεί σπουδαιότερη. Η απάντηση καταχωρείται σύμφωνα με τους κωδικούς 1 - 11 (στο κάτω μέρος της σελίδας).

- **Κωδικός 1 (Μαθητής, σπουδαστής, φοιτητής):** Για άτομα που δηλώνουν μαθητές/σπουδαστές/φοιτητές.
- **Κωδικοί 2, 3 και 4 (Μισθωτός, Αυτοαπασχολούμενος, Βοηθός στην οικογενειακή επιχείρηση χωρίς αμοιβή):** Για άτομα που εργάζονται κατά την περίοδο διενέργειας της έρευνας και είναι:
 - **Κωδικός 2 (Μισθωτός):** Στους μισθωτούς περιλαμβάνονται οι εργαζόμενοι ανεξάρτητα από τον τρόπο πληρωμής τους (με μισθό, ημερομίσθιο, σε είδος, με ποσοστά κλπ.). Ακόμα, τα άτομα που έχουν διακόψει προσωρινά την εργασία τους, γιατί βρίσκονται σε κανονική ή αναρρωτική άδεια, απεργία κλπ.
 - **Κωδικός 3 (Αυτοαπασχολούμενος):** Περιλαμβάνονται όσοι έχουν εισοδήματα από δική τους επιχείρηση, ελεύθερο επάγγελμα, υπεργολαβία, παροχή υπηρεσιών, συγγραφικά δικαιώματα, δικαιώματα εκμετάλλευσης κλπ.
 - **Κωδικός 4 (Βοηθός στην οικογενειακή επιχείρηση):** Περιλαμβάνονται τα μέλη του νοικοκυριού που εργάζονται ως βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση χωρίς αμοιβή.
- **Κωδικός 5 (Στρατιώτης):** Για άτομα που δηλώνουν ότι υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία.
- **Κωδικός 6 (Νοικοκυρά):** Για άτομα που δηλώνουν ότι ασχολούνται με τα οικιακά.
- **Κωδικός 7 (Άνεργος):** Για άτομα που δεν εργάζονται και ζητούν σήμερα μία εργασία (π.χ. επειδή απολύθηκαν, τελείωσε η εργασία που είχαν αναλάβει, έκλεισε η επιχείρηση ή ζητούν εργασία για πρώτη φορά).

- **Κωδικός 8 (Συνταξιούχος):** Για άτομα που λαμβάνουν κάποια σύνταξη από την εργασία τους, λόγω ορίου ηλικίας, αναπτηρίας από ατύχημα, ασθένειας κλπ. Σημειώνεται ότι δε θα θεωρηθούν συνταξιούχοι τα άτομα που παίρνουν τη σύνταξη του αποθανόντος συζύγου ή πατέρα.
- **Κωδικός 9 (Εισοδηματίας):** Για άτομα που δηλώνουν εισοδηματίες.
- **Κωδικός 10 (Ανίκανος για εργασία):** Για άτομα που δε μπορούν να εργαστούν λόγω ασθένειας ή ανικανότητας κλπ.
- **Κωδικός 11 (Παιδί που δεν έχει πάει ακόμα σχολείο):** Για παιδιά ηλικίας μικρότερης των 6 ετών.

Στήλη 9: Εργασιακός χώρος

Βασικός στόχος του ερωτήματος είναι να διαχωρίσει τα νοικοκυριά, τα οποία διενεργούν κάποιες εργασίες στην κατοικία τους (κωδικοί 1 και 2), όχι απαραίτητα όλες, από αυτά τα οποία δε διενεργούν καμία εργασία στην κατοικία τους, αφού αναμένεται η πρώτη ομάδα νοικοκυριών να έχει μεγαλύτερη ανάγκη για χρήση τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας από ότι η δεύτερη ομάδα.

Η απάντηση θα καταχωρείται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τους κωδικούς 1 – 4 (στο κάτω μέρος της σελίδας).

- ✓ **Κωδικός 1 (Εργασία, κυρίως, στην κατοικία)** Για άτομα που στην κύρια εργασία τους απασχολούνται, κυρίως, στο σπίτι τους. Η έννοια της εργασίας στην κατοικία, εφαρμόζεται, κυρίως, σε ελεύθερους επαγγελματίες, οι οποίοι εργάζονται εξ' ολοκλήρου ή εν μέρει στην κατοικία τους, συχνά σε χώρο ειδικά διαμορφωμένο γι' αυτό το λόγο. Ωστόσο, αν ο χώρος εργασίας (π.χ. το ιατρείο, το γραφείο ή το στούντιο κλπ.) διαθέτει ξεχωριστή είσοδο από αυτήν της κατοικίας, τότε η εργασία δε θα θεωρείται ως εργασία στην κατοικία. Επίσης, δε θα θεωρείται εργασία στην κατοικία η εργασία των αγροτών / κτηνοτρόφων/ αλιέων, οι οποίοι θα πρέπει να απαντούν στον κωδικό 4. Εργασία στην κατοικία θεωρείται ότι εκτελούν και οι μισθωτοί, οι οποίοι, κατόπιν συμφωνίας με τον εργοδότη τους, εργάζονται, κυρίως, στην κατοικία τους και παράγουν προσυμφωνημένο έργο. Τέλος, εργασία στην κατοικία θεωρείται ότι εκτελούν και οι πωλητές, που προετοιμάζουν στην κατοικία τους τα ραντεβού με τους πελάτες τους.
- ✓ **Κωδικός 2 (Τηλε-εργασία)** Η αμειβόμενη εργασία που διενεργείται εξ' ολοκλήρου ή εν μέρει εκτός γραφείου, συνήθως στην κατοικία, με χρήση τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας. Η εργασία αποστέλλεται στον εργοδότη από την κατοικία και όχι μόνο μέσω διαδικτύου, με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή (είτε αυτός είναι ιδιόκτητος είτε απλά χρησιμοποιείται).
- ✓ **Κωδικός 3 (Η εργασία δε διενεργείται στην κατοικία και δεν είναι τηλε-εργασία).** Για τις περιπτώσεις που δεν περιλαμβάνονται στους υπόλοιπους κωδικούς (1, 2 και 4).
- ✓ **Κωδικός 4 (Η εργασία διενεργείται στην ύπαιθρο).** Υπο-περίπτωση του κωδικού 1, που απαντάται μόνο για αγρότες, κτηνοτρόφους και αλιείς.

Πρόσβαση σε επιλεγμένες τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας

Το τμήμα αυτό συμπληρώνεται από άτομα που έχουν γεννηθεί από το έτος 1928 μέχρι και το έτος 1986 (δηλαδή έχουν ηλικία 16 - 74 ετών).

Ερωτήματα Α1-Α4: Τα ερωτήματα αφορούν σε ολόκληρο το νοικοκυριό και μπορούν να απαντηθούν είτε από το προ-επιλεγμένο άτομο, είτε από οποιοδήποτε μέλος του νοικοκυριού ηλικίας 16-74 ετών.

Αρχικά καταγράφεται ο α/α (σύμφωνα με το προηγούμενο τμήμα των δημογραφικών στοιχείων) του ατόμου που θα δώσει τις πληροφορίες του νοικοκυριού.

Ερώτημα Α1. «Διαθέτει το νοικοκυριό σας κάποιο από τα παρακάτω:»

- ✓ **Κινητό τηλέφωνο με δυνατότητα σύνδεσης στο internet:** Πρόκειται για κινητό τηλέφωνο μέσω του οποίου είναι δυνατή η πρόσβαση στο internet με τη χρήση:

- WAP (Wireless Application Protocol) προτύπου μετάδοσης περιεχομένων του Web σε κινητά τηλέφωνα και υπολογιστές χειρός. Δεν είναι δυνατή η εμφάνιση δεδομένων μεγάλου όγκου, όπως οι εικόνες.
- GPRS (General Packet Radio Service) υπηρεσίας, η οποία παρέχει τη δυνατότητα στους χρήστες της κινητής τηλεφωνίας να έχουν διαρκή σύνδεση στο Internet, καθώς και δυνατότητα πραγματοποίησης κλήσεων κατά τη διάρκεια της σύνδεσής τους, αλλά και ταχύτερη μεταφορά δεδομένων.
- ✓ **Τηλεόραση:** Θετική απάντηση καταχωρείται για οποιοδήποτε τύπο τηλεόρασης (αναλογική, ψηφιακή, δορυφορική ή καλωδιακή) και αν διαθέτει το νοικοκυρίο. Για τους κατόχους της απλής αναλογικής τηλεόρασης μόνο, θα καταχωρείται ναι στο πεδίο, ενώ στα υποερωτήματα 3.1, 3.2 και 3.3 θα καταχωρείται όχι.
- ✓ **Ψηφιακή τηλεόραση:** Είναι η τηλεόραση που η λήψη του σήματός της γίνεται από δορυφόρο, μέσω ψηφιακού δέκτη/ αποκωδικοποιητή, και είναι με συνδρομή. Τα πλεονεκτήματα και χαρακτηριστικά της ψηφιακής τηλεόρασης είναι: απόλυτη ευκρίνεια και άριστη ποιότητα ήχου, επιλογή θεματικών καναλιών, πλήθος υπηρεσιών από απόσταση (τραπεζικές συναλλαγές, ηλεκτρονικό εμπόριο, τηλεπαίχνιδα κ.ά), σύνδεση στο internet, αμφίδρομες υπηρεσίες (δυνατότητα επιλογής κάμερας, εμφάνιση στατιστικών στοιχείων, επαναλήψεις) κ.α.
- Σημειώνεται ότι το **Filmnet**, το **Supersport** και το **Fox Kids** θεωρούνται συνδρομητική δορυφορική τηλεόραση με αποκωδικοποιητή, επομένως για τους κατόχους τους καταχωρείται θετική απάντηση.
- ✓ **Τηλεόραση με δορυφορικό «πιάτο»:** Είναι η τηλεόραση που η λήψη του σήματός της γίνεται από δορυφόρο μέσω αναλογικού ψηφιακού δέκτη/ αποκωδικοποιητή και είναι με ή χωρίς συνδρομή. Οι τηλεοράσεις με αναλογικό σήμα και δορυφορικό «πιάτο» χρησιμοποιούνται σε περιορισμένη κλίμακα σε ορισμένες περιοχές (π.χ. στη Θράκη για λήψη τουρκικών ή άλλων προγραμμάτων).
- Οι κάτοχοι της **Nova** θα καταχωρίσουν θετική απάντηση τόσο στην ψηφιακή τηλεόραση όσο και στην τηλεόραση με δορυφορικό «πιάτο» αφού θεωρείται ψηφιακή δορυφορική τηλεόραση με συνδρομή.
- ✓ **Καλωδιακή τηλεόραση:** Συναντάται σήμερα σε πειραματικό μόνο στάδιο και σε περιορισμένες περιοχές, όπως Εξάρχεια, Κολωνάκι, Πλάκα, Ρόδο κλπ., είναι δε με συνδρομή. Για τις περιοχές του Ν. Αττικής παροχέας της καλωδιακής τηλεόρασης είναι το Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο.
- ✓ **DVD:** Digital Video Disc, οπτικός δίσκος παρόμοιας τεχνολογίας με αυτή του CD-ROM. Το DVD έχει χωρητικότητα 4.7GB, αρκετή για μία ταινία μεγάλου μήκους. Χρησιμοποιούνται συνήθως για ψηφιακή παρουσίαση ταινιών και άλλων παρουσιάσεων που συνδυάζουν ήχο και εικόνα (γραφικά). Τα DVD είναι συμβατά και μπορούν να παίζουν παλιά CD-ROMs, video CDs, καθώς και DVD-ROMs.
- ✓ **Προσωπικός ηλεκτρονικός υπολογιστής:** Θετική απάντηση καταχωρείται είτε πρόκειται για υπολογιστή desktop είτε για ηλεκτρονικό υπολογιστή μικρού μεγέθους (portable), που λειτουργεί με επαναφορτιζόμενη μπαταρία και μεταφέρεται εύκολα.
- ✓ **Ηλεκτρονικός υπολογιστής παλάμης:** Πρόκειται για εξαιρετικά μικρού μεγέθους ηλεκτρονικό υπολογιστή, που λειτουργεί με επαναφορτιζόμενη μπαταρία. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν τα palmtop και οι ηλεκτρονικές ατζέντες.

Ερώτημα A2 : «Εσείς ή κάποιο άλλο μέλος του νοικοκυριού σας έχετε πρόσβαση στο internet από την κατοικία σας;»

Θετική απάντηση δίνεται εάν υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο, ανεξάρτητα εάν αυτό χρησιμοποιείται από κάποιο/ α μέλη του νοικοκυριού.

Ερώτημα A3 : «Σε ποιες από τις παρακάτω συσκευές της κατοικίας σας έχετε σύνδεση με το internet;»

Αρχικά υπάρχει σύνδεση με τα υπολογιστικά συστήματα ενός παροχέα υπηρεσιών internet. Στη συνέχεια, μέσω ενός modem, τα ψηφιακά δεδομένα μετατρέπονται σε ηλεκτρομαγνητικά σήματα και ταξιδεύουν πάνω από την απλή συρμάτινη αναλογική γραμμή του ΟΤΕ. Συσκευές οι οποίες χρησιμοποιούνται για την παρουσίαση είναι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής (desktop, φορητός ή παλάμης), η τηλεόραση (ψηφιακή ή set top box), η κονσόλα ηλεκτρονικών παιχνιδιών και το κινητό

τηλέφωνο με δυνατότητα σύνδεσης, δηλαδή WAP, GPRS ή UMTS –Universal Mobile Telecommunications System, υψηλής ποιότητας ασύρματης επικοινωνίας πολυμέσο μεγάλης ταχύτητας (μέχρι 2Mbps/sec). Το UMTS αποτελεί το μέλλον της ασύρματης κοινωνίας των πληροφοριών με την παράδοση των μεγάλης αξίας ευρυζωνικών υπηρεσιών πληροφοριών, εμπορίου και ψυχαγωγίας στους κινητούς χρήστες μέσω σταθερών, ασύρματων και δορυφορικών δικτύων.

Στο σημείο αυτό και πριν προχωρήσουμε στο ερώτημα A4, εάν στα χτένια, όπου καταχωρείται ο Α/α του προ-επιλεγμένου μέλους, υπάρχει | 0 | 0 | -για τις περιπτώσεις για τις οποίες δεν κατέστη δυνατόν να επικοινωνήσουμε με τον ερευνώμενο, λόγω προσωρινής απουσίας του- θα πρέπει στο πεδίο να καταχωρείται ο Α/α του μέλους και μετά να συνεχίζουμε με τα επόμενα ερωτήματα.

Ερώτημα A4: «Ποιους τύπους σύνδεσης *internet* χρησιμοποιείτε;»

Στην Ελλάδα ο βασικός τρόπος πρόσβασης στο διαδίκτυο για το μέσο χρήστη ήταν, μέχρι πριν λίγα χρόνια, το modem και η απλή **αναλογική** τηλεφωνική σύνδεση. Τα τελευταία χρόνια έκαναν δυναμικά την εμφάνισή τους οι «γρήγορες» γραμμές **ISDN** (Integrated Services Digital Network), πρότυπο που επιτρέπει την επικοινωνία μέσω ψηφιακών τηλεφωνικών γραμμών με μεγαλύτερη ταχύτητα. Πλεονεκτήματα της ISDN είναι η μεγαλύτερη ταχύτητα και η σχέση τιμής-απόδοσης.

Η δεύτερη επιλογή αναφέρεται σε συσκευή και όχι σε τύπο σύνδεσης. Ειδικότερα, αναφέρεται αφενός στο modem και αφετέρου στο TV set to box. **Modem** είναι η συσκευή η οποία λαμβάνει τα ψηφιακά δεδομένα του υπολογιστή και τα μετατρέπει σε ηλεκτρομαγνητικά σήματα, που «ταξιδεύουν» πάνω στην αναλογική γραμμή του ΟΤΕ (για ISDN σύνδεση, το ρόλο του modem παίζει το λευκό κουτί Netmod που εγκαθιστά ο ΟΤΕ). Το **TV set top box** είναι ψηφιακή ηλεκτρονική συσκευή και προσωπικός υπολογιστής μαζί, που συνδέεται στην τηλεόραση και παρέχει τρισδιάστατη ψηφιακή εικόνα και ήχο υψηλής πιστότητας.

Χρήστης *internet*, που συνδέεται στο διαδίκτυο με αναλογική ή ISDN τηλεφωνική γραμμή και με modem ή TV set top box, θα καταχωρίσει θετική απάντηση και στο 1 και στο 2 του ερωτήματος.

Σήμερα, προσφέρεται από τους τηλεπικοινωνιακούς φορείς –και προβάλλεται συχνά ως λύση σε επαγγελματικό επίπεδο- η σύνδεση **DSL** (Digital Subscriber Line), τεχνολογία που επιτρέπει τη μεταφορά δεδομένων με υψηλή ταχύτητα, μέσω των ήδη υφιστάμενων τηλεφωνικών γραμμών. Το DSL επιτρέπει την ταυτόχρονη χρήση μιας γραμμής για την τηλεφωνική σύνδεση και μίας γραμμής για τη μετάδοση δεδομένων. Σε αντίθεση με την παραδοσιακή τηλεφωνία και τις υπηρεσίες ISDN, όλες οι υπηρεσίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν ταυτόχρονα. Τα αρχικά **ADSL** και **SDSL** αντιστοιχούν σε διαφορετικούς τύπους σύνδεσης με διαφορετική μέγιστη αποστολή δεδομένων, μέγιστη λήψη δεδομένων και μέγιστη απόσταση. Κυρίως η σύνδεση αυτή απευθύνεται σε εξειδικευμένο κοινό.

Συσκευή για σύνδεσεις ευρείας συχνότητας είναι το **καλωδιακό modem**, το οποίο είναι σχεδιασμένο έτσι ώστε να λειτουργεί με τις γραμμές της καλωδιακής τηλεόρασης.

Σύνδεση ευρείας συχνότητας παρέχεται και από το **UMTS κινητό τηλέφωνο** (Universal Mobile Telecommunications System), το οποίο παρέχει υψηλής ποιότητας ασύρματη επικοινωνία με μεγάλη ταχύτητα (μέχρι 2Mbps/sec). Το UMTS αποτελεί το μέλλον της ασύρματης κοινωνίας των πληροφοριών, με την παράδοση των μεγάλης αξίας ευρυζωνικών υπηρεσιών πληροφοριών, εμπορίου και ψυχαγωγίας στους κινητούς χρήστες, μέσω σταθερών, ασύρματων και δορυφορικών δικτύων.

Τέλος, άλλος τύπος σύνδεσης είναι και η σύνδεση μικρής συχνότητας **LAN**. Κυρίως, χρησιμοποιείται εντός ενός κτιρίου ή μίας μικρής ομάδας κτιρίων που έχουν μικρή απόσταση μεταξύ τους. Εντούτοις, η σύνδεση LAN επιτρέπει σύνδεση με άλλα LANs μέσω τηλεφωνικών γραμμών και ραδιοφωνικών κυμάτων, η οποία ονομάζεται WAN.

Ερωτήματα A5-Δ7: Τα ερωτήματα αφορούν μόνο στο προ-επιλεγμένο άτομο και πρέπει να απαντηθούν αποκλειστικά από αυτό. Για το λόγο αυτό στον Α/α μέλους καταχωρείται ο αριθμός του μέλους. Αν για οποιοδήποτε λόγο το προ-επιλεγμένο μέλος απουσιάζει προσωρινά και η επικοινωνία μαζί του πρόκειται να γίνει άλλη ημέρα ή ώρα, στα χτένια θα καταχωρείται 00.

Χρήση υπολογιστών και διαδικτύου (internet): τόπος, συχνότητα χρήσης, δραστηριότητες

Τα ερωτήματα που ακολουθούν καταγράφουν τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή από το ερωτώμενο μέλος, καθώς και τον τόπο και τη συχνότητα χρήσης.

Ερώτημα B2: «*Έχετε παρακολουθήσει εκπαιδευτικά σεμινάρια (διάρκειας έστω μισής ημέρας) σχετικά με ηλεκτρονικούς υπολογιστές;*»

Περιλαμβάνονται τα σεμινάρια που παρακολουθούν οι μαθητές στο σχολείο, αλλά και οι φοιτητές στα πλαίσια του εκπαιδευτικού τους προγράμματος. Ακόμα, περιλαμβάνονται οποιαδήποτε εκπαιδευτικά σεμινάρια γίνονται στα πλαίσια της εργασίας του ερευνωμένου ή στα πλαίσια προγραμμάτων ανεργίας κλπ.

Ερώτημα B3: «*Χρησιμοποιήσατε ηλεκτρονικό υπολογιστή για:*»

Το ερώτημα περιλαμβάνει ενέργειες που σχετίζονται με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή, από πολύ απλές, όπως ενεργοποίηση εικονιδίων επιφάνειας Windows για έναρξη κάποιας εφαρμογής, αντιγραφή αρχείου, κ.ά., μέχρι περισσότερο πολύπλοκες, που απαιτούν και ειδικές γνώσεις, όπως χρήση excel, δημιουργία ιστοσελίδας, δημιουργία προγράμματος κ.ά.

Ερώτημα B4: «*Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2003, κατά μέσο όρο, πόσο συχνά χρησιμοποιούσατε ηλεκτρονικό υπολογιστή;*»

Στο ερώτημα αναφέρεται η **εργάσιμη ημέρα**, η οποία ποικίλει ανάλογα με την ασχολία/ εργασία του ερευνωμένου. Έτσι, παραδείγματος χάρη, για δημόσιους υπαλλήλους ως εργάσιμες ημέρες θεωρούνται η Δευτέρα έως την Παρασκευή, ενώ για υπάλληλο σούπερ μάρκετ η Δευτέρα έως το Σάββατο. Κάθε ερευνώμενος θα απαντήσει στο ερώτημα βάσει του δικού του προγράμματος εργασίας.

Ερώτημα B5: «*Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2003, σε ποια από τα παρακάτω μέρη χρησιμοποιήσατε ηλεκτρονικό υπολογιστή;*»

Διευκρινίζεται ότι για άτομα που χρησιμοποίησαν κατά το πρώτο τρίμηνο Η/Υ, αν η εργασία του ερευνωμένου διενεργείται αποκλειστικά στην κατοικία του, θα πρέπει να καταχωρηθεί απάντηση στο πρώτο τετραγωνίδιο «1. Στην κατοικία». Αν η εργασία του ερευνωμένου διενεργείται στην κατοικία, αλλά και σε άλλο χώρο τότε θα καταχωρηθεί απάντηση στο τετραγωνίδιο «1. Στην κατοικία» και στο τετραγωνίδιο «2. Στην εργασία». Οι εκπαιδευτικοί που χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικό υπολογιστή στα πλαίσια της εργασίας τους, θα απαντήσουν στο τετραγωνίδιο «2. Στην εργασία», ενώ οι μαθητές / φοιτητές κλπ., που στα πλαίσια της εκπαιδευτικής διαδικασίας –και όχι μόνο– χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό υπολογιστή στους χώρους εκπαίδευσης, θα απαντήσουν στο τετραγωνίδιο «3. Στην εκπαίδευση».

Χρήση internet

Τα ερωτήματα που ακολουθούν αφορούν στην πρόσβαση στο internet από το ερωτώμενο μέλος, καθώς και τον τόπο και τη συχνότητα πρόσβασης.

Ως **διαδίκτυο** (internet) νοείται ένα τεράστιο δίκτυο πολλών διαφορετικών διασυνδεδεμένων υπολογιστών (servers), οι οποίοι επικοινωνούν μεταξύ τους με ένα κοινό πρωτόκολλο επικοινωνίας. Το internet απαρτίζεται αυτή την στιγμή από εκατομμύρια Servers και χρήστες, που καθημερινά ανταλλάσσουν δισεκατομμύρια πληροφοριών. Το internet δεν έχει βάση ή ιδιοκτησία, καθώς ουσιαστικά αποτελείται από την παραπάνω υποδομή. Αυτό σημαίνει ότι, αν κάποια μέρα αποφασίζαμε όλοι να αποσυνδέσουμε τους υπολογιστές (servers) από τις γραμμές τους, τότε το internet με την ευρεία έννοια θα έπαιε να υπάρχει. Σημαντικές λειτουργίες / υπηρεσίες του internet είναι τα: Web, E-mail, FTP (πρωτόκολλο μεταφοράς αρχείων που αποτελεί ένα πρότυπο με το οποίο, χρησιμοποιώντας ειδικά προγράμματα (FTP Clients), μπορούμε να "κατεβάσουμε" μέσω του internet

αρχεία στον υπολογιστή μας), Chat, Newsgroups (χώρος στον οποίο πραγματοποιούνται ανοιχτές ή κλειστές συζητήσεις και υπάρχουν χιλιάδες διαφορετικές κατηγορίες συζητήσεων στις οποίες οι χρήστες μπορούν να συμμετέχουν ελεύθερα), κ.ά.

Ερώτημα Γ2: «Κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών, χρησιμοποιώντας το *internet*, αντιμετωπίσατε κάποιο από τα παρακάτω προβλήματα ασφάλειας;»

- Αποκτήσατε ιό, με αποτέλεσμα να χάσετε κάποια δεδομένα ή το χρόνο σας. Καταφατική απάντηση δίνεται, ακόμα και εάν δε χάθηκαν δεδομένα από τον ηλεκτρονικό υπολογιστή, αλλά ο ερευνώμενος έχασε χρόνο μέχρι να κατορθώσει να επαναφέρει τον υπολογιστή του στην προηγούμενη κατάσταση.
- Κακή χρήση της πιστωτικής σας κάρτας. Συνήθως χρέωση με ποσό μεγαλύτερο αυτού που αναφέροταν κατά την παραγγελία.
- Κακή χρήση των προσωπικών σας στοιχείων. Παραδείγματος χάρη, δόθηκαν τα προσωπικά σας στοιχεία (ονοματεπώνυμο, τηλέφωνο, ταχυδρομική διεύθυνση κά.) σε εταιρείες διαφημιστικές, οι οποίες σας ενοχλούν.
- Δεν είχα προβλήματα. Αν κατά τους τελευταίους 12 μήνες δεν αντιμετώπισε ο ερευνώμενος προβλήματα.

Ερώτημα Γ4: «Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2003, κατά μέσο όρο, πόσο συχνά είχατε πρόσβαση στο *Internet*;»

Για το ερώτημα ισχύουν οι παρατηρήσεις που αναφέρονται και στο ερώτημα Β4.

Ερώτημα Γ5: «Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2003, σε ποια από τα παρακάτω μέρη είχατε πρόσβαση στο *internet* (χρησιμοποιώντας υπολογιστή ή οποιαδήποτε άλλη συσκευή);»

Διευκρινίζεται ότι για εργαζομένους, που έχουν πρόσβαση στο *internet* στα πλαίσια της εργασίας τους και η εργασία διενεργείται αποκλειστικά στην κατοικία τους, θα καταχωρηθεί απάντηση στο πρώτο τετραγωνίδιο «1. Στην κατοικία».

Στα υπο-ερωτήματα 4.1-4.6 περιλαμβάνονται οι δημόσιες βιβλιοθήκες, τα ταχυδρομεία, οι δημόσιες υπηρεσίες (συμπεριλαμβανομένων των Δημαρχείων και των Κοινοτικών γραφείων), οι πολιτιστικοί σύλλογοι, οι αθλητικοί όμιλοι και τα σωματεία, τα ΚΑΠΗ, οι σύλλογοι νέων και γενικότερα σύλλογοι / όμιλοι εθελούσιας συμμετοχής, τα *internet* καφέ και τέλος τα σπίτια φίλων που διαθέτουν σύνδεση στο διαδίκτυο.

Ερώτημα Γ6: «Το πρώτο τρίμηνο του έτους 2003, πόσες ώρες, συνολικά, την εβδομάδα ασχοληθήκατε με το *internet*?»

Προσμετρώνται οι ώρες ενεργής χρήσης του *internet* στην κατοικία, στην εργασία ή σε οποιοδήποτε άλλο χώρο και όχι οι ώρες σύνδεσης.

Ερώτημα Γ7: «Το πρώτο τρίμηνο του 2003, είχατε λάβει κάποιο από τα παρακάτω μέτρα, που σχετίζονται με την ασφάλεια του υπολογιστή ή του κινητού σας;»

- Εγκαταστήσατε πρόγραμμα ελέγχου «ιών». Συνήθης τρόπος ελέγχου, αποφυγής και καταπολέμησης «ιών», που δημιουργούν προβλήματα στον υπολογιστή.
- Αναβαθμίσατε το υπάρχον πρόγραμμα ελέγχου «ιών». Λόγω εμφάνισης νέων ιών, απαιτείται αναβάθμιση των προγραμμάτων ελέγχου και «αντιβίωσης», κατά τακτά χρονικά διαστήματα.
- Κάνατε χρήση *online* πιστοποίησης για πρόσβαση στο *internet* (χρησιμοποίησατε κωδικό πρόσβασης –PIN- ή ψηφιακή υπογραφή). **Online πιστοποίηση** χρησιμοποιείται για την αναγνώριση ενός ατόμου /χρήστη, ώστε να του επιτραπεί η πρόσβαση σε συγκεκριμένες τοποθεσίες του *internet*. Η πιστοποίηση, συνήθως, επιτυγχάνεται με τη χρήση κωδικού χρήστη και κωδικού πρόσβασης ή ψηφιακής υπογραφής. Ψηφιακή υπογραφή είναι ένας ψηφιακός κωδικός, ο οποίος επισυνάπτεται στο ηλεκτρονικό μήνυμα και ο οποίος είναι μοναδικός για κάθε αποστολέα. Όπως και η γραπτή υπογραφή διασφαλίζει την ταυτότητα του αποστολέα του μηνύματος και είναι σημαντική στο ηλεκτρονικό εμπόριο.

Λόγοι χρήσης του διαδικτύου

Ερώτημα Γ8: «Το πρώτο τρίμηνο του έτους 2003, για ποιους από τους παρακάτω λόγους χρησιμοποιήσατε το *internet*;»

Επικοινωνία

➤ Αποστέλλατε ή λάβατε ηλεκτρονικά μηνύματα

Από τους δημοφιλέστερους σήμερα τρόπους επικοινωνίας τόσο σε προσωπικό, όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο. Ηλεκτρονικά μηνύματα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή, αλλά και μέσω κινητών τηλεφώνων (WAP, GPRS, κλπ.).

➤ Τηλεφωνήσατε ή παρακολουθήσατε τηλε-συνδιάσκεψη, μέσω του *internet*

Η τηλε-συνδιάσκεψη επιτυγχάνεται ανάμεσα σε δύο ή περισσότερους συμμετέχοντες από διαφορετικές τοποθεσίες με χρήση δικτύων υπολογιστών. Κάθε συμμετέχων έχει video κάμερα, μικρόφωνο και ηχεία στο computer του και, καθώς μιλάει με τον άλλο, ο ίχος μεταφέρεται μέσω δικτύου και φτάνει στα ηχεία του συνομιλητή. Οι εικόνες μεταφέρονται μέσω video κάμερας και εμφανίζονται στην οθόνη του συνομιλητή.

Οι χρήστες οφείλουν να κλείνουν μια τηλεδιάσκεψη τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα της πραγματοποίησής της και να βρίσκονται σε ειδικά διαρρυθμισμένες αίθουσες (στούντιο). Επισημαίνεται ότι, επί του παρόντος, η Υπηρεσία Τηλεδιάσκεψης παρέχεται μόνο για διεθνείς τηλεδιασκέψεις. Η ελάχιστη διάρκεια μιας τηλεδιάσκεψης είναι τριάντα λεπτά της ώρας και το κόστος της καθορίζεται από το τιμολόγιο της κάθε εταιρείας τηλεπικοινωνιών, που ισχύει κατά την ημέρα της πραγματοποίησής της.

➤ Άλλος λόγος (συζήτηση μεταξύ χρηστών του *internet* κά.)

Με τον όρο συζήτηση μεταξύ χρηστών του *internet* (Chat) νοείται η ζωντανή online επικοινωνία/ συνομιλία, μέσω του *internet*, με χρήση του πληκτρολογίου –με μορφή κειμένου-, μεταξύ δύο τουλάχιστον συνομιλητών.

Αγορά – πώληση προϊόντων και υπηρεσιών, τραπεζικές συναλλαγές

➤ Τραπεζικές συναλλαγές

Οι τράπεζες προσφέρουν στους πελάτες τους (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) τον πιο εξελιγμένο τρόπο επικοινωνίας μαζί τους, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να ενημερώνονται για τους λογαριασμούς τους και να διενεργούν τραπεζικές ή χρηματιστηριακές συναλλαγές μέσω του διαδικτύου, από το σπίτι ή το γραφείο, με ταχύτητα και ασφάλεια, εξοικονομώντας πολύτιμο προσωπικό χρόνο.

Οι υπηρεσίες που παρέχονται, διαφέρουν από τράπεζα σε τράπεζα και είναι μεταξύ άλλων :

- Ενημέρωση για το υπόλοιπο λογαριασμών
- Ενημέρωση για την κίνηση των λογαριασμών (ημερήσια/ μηνιαία ανάλυση)
- Μεταφορά χρημάτων από ένα λογαριασμό σε άλλο
- Πληρωμή Φ.Π.Α. εφόσον η σχετική δόλωση υποβάλλεται μέσω *internet* (TAXISnet)
- Πληρωμή λογαριασμών ΔΕΗ, ΟΤΕ κ.ά.
- Πληρωμή δόσεων πιστωτικών καρτών
- Εξόφληση ασφάλιστρων ζωής

➤ Κάνατε χρήση άλλων οικονομικών υπηρεσιών (αγορά μετοχών κλπ.)

- Αγοραπωλησία μετοχών και ενημέρωση για την τύχη της εντολής που δίνεται, με δυνατότητα ακύρωσης της εντολής πριν την πραγματοποίησή της
- Ενημέρωση για το χαρτοφυλάκιο αμοιβαίων κεφαλαίων κλπ.

- **Αγοράσατε / παραγγείλατε προϊόντα ή υπηρεσίες (εκτός από οικονομικές υπηρεσίες)**
Απαντάται το υπο-ερώτημα αν το ερευνώμενο μέλος αγόρασε ή παρήγγειλε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν είναι οικονομικής φύσης και δεν έχουν περιληφθεί στα υπο-ερωτήματα 9 και 10, όπως π.χ. είδη ένδυσης, βιβλία κλπ.

Συναλλαγή με δημόσιες υπηρεσίες

- **Λάβατε πληροφορίες από τις ιστοσελίδες δημοσίων υπηρεσιών**
Οι πληροφορίες που μπορεί να λάβει κάθε ενδιαφερόμενος αφορούν σε όλους σχεδόν τους τομείς. Μερικές μόνο από αυτές είναι:

- Πληροφορίες για συναλλαγή με υπηρεσίες κοινής ωφελείας: ΟΤΕ (παροχή νέας τηλεφωνικής σύνδεσης, τηλεφωνικός κατάλογος κά.), ΔΕΗ (παροχή ηλεκτρικού ρεύματος κά.), ΕΛΤΑ κλπ.
- Ωράριο εργασίας Δημοσίων Υπηρεσιών και τηλέφωνα επικοινωνίας με αυτές.
- Πληροφορίες για στρατιωτική θητεία
- Πληροφορίες για έκδοση ταυτότητας και διαβατηρίου
- Πληροφορίες για φορολογία

- **Προμηθευτήκατε αιτήσεις, βεβαιώσεις, πιστοποιητικά κλπ.**

Η ηλεκτρονική επικοινωνία στη Δημόσια Διοίκηση ισχύει από την 1^η Μαρτίου 1999 και περιλαμβάνει την επικοινωνία μεταξύ δημοσίων υπηρεσιών ή μεταξύ πολιτών και δημοσίων υπηρεσιών (ή ΝΠΙΔ ή Ενώσεων Πολιτών) με τηλεομοιότυπο (fax) και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail). Η ηλεκτρονική επικοινωνία θεσπίσθηκε με το άρθρο 14 του ν.2672/98.

Με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων, ηλεκτρονικά μπορούν να διακινούνται αιτήσεις, ερωτήματα, πιστοποιητικά, βεβαιώσεις, απαντήσεις, οδηγίες, εκθέσεις, μελέτες κλπ.

Τα ηλεκτρονικά μηνύματα, δηλαδή αποστολές e-mail από δημόσια υπηρεσία προς πολίτη και αντιστρόφως, μπορούν να είναι μόνο αιτήσεις παροχής πληροφοριών και απαντήσεις στις αιτήσεις παροχής πληροφοριών.

- **Αποστέλλατε συμπληρωμένες αιτήσεις, βεβαιώσεις, φορολογική δήλωση κλπ.**

Για δεύτερη χρονιά, είναι δυνατή η υποβολή της φορολογικής δήλωσης μέσω διαδικτύου, διαδικασία η οποία λόγω των προνομίων που παρέχει (γρήγορη εκκαθάριση, έκπτωση, αποφυγή ταλαιπωρίας) προτιμάται από μεγάλο αριθμό φορολογουμένων.

Υπηρεσίες εκπαίδευσης

- **Αναζητήσατε πληροφορίες που σχετίζονται με κάποια επίσημη βαθμίδα Εκπαίδευσης**
Οι πληροφορίες μπορεί να αφορούν στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια εκπαίδευση, ή ακόμα σε μεταπτυχιακές σπουδές (masters και PhD).

- **Αναζητήσατε πληροφορίες για προγράμματα μετεκπαίδευσης**

Πληροφορίες για μετεκπαιδευτικά προγράμματα που δεν περιλαμβάνονται στην προηγούμενη κατηγορία (16) και που μπορεί να σχετίζονται με την εργασία, τα χόμπι ή οποιαδήποτε ενδιαφέροντα του ερευνωμένου.

- **Αναζητήσατε πληροφορίες για άλλα εκπαιδευτικά προγράμματα που σχετίζονται με ευκαιρίες εργασίας**

Οι πληροφορίες αφορούν σε εκπαιδευτικά προγράμματα που παρακολουθούν, κυρίως, άνεργοι, προκειμένου να βελτιώσουν τις πιθανότητες για εύρεση εργασίας ή ακόμα και για να εξασφαλίσουν κάποια αμοιβή, όταν πρόκειται για επιδοτούμενα σεμινάρια. Τέτοια προγράμματα μπορούν να παρακολουθήσουν και όσοι επιθυμούν να αλλάξουν εργασία.

Ερώτημα Γ9: «Το πρώτο τρίμηνο του έτους 2003, πόσο συχνά χρησιμοποιούσατε το internet για υπηρεσίες υγείας, για εσάς ή για άλλους;»

- **Αναζητήσατε πληροφορίες υγείας σχετικές με κακώσεις, τραύματα, ασθένειες ή διατροφή.**
Πληροφορίες και συμβουλές από sites που αφορούν στην υγεία.

- **Κλείσατε ραντεβού (online) με κάποιον γιατρό.**
Στις περιπτώσεις που ο γιατρός έχει ιστοσελίδα στο διαδίκτυο, μέσω της οποίας μπορείτε να κλείσετε ραντεβού.
- **Ζητήσατε (online) συνταγή από γιατρό.**
Όπως στην προηγούμενη περίπτωση αλλά μόνο για χορήγηση συνταγής.
- **Ζητήσατε (online) ιατρική συμβουλή από γιατρό.**
Επικοινωνία με το γιατρό, προκειμένου να λάβετε συμβουλή, χωρίς να τον επισκεφθείτε.

Ερωτήματα Γ10 – Γ11:

Το **ερώτημα Γ10** απευθύνεται σε εργαζομένους ή σε άτομα που αναζητούν εργασία και, ως εκ τούτου, θα απαντήσουν **Όχι** όσοι δεν εργάζονται και δεν αναζητούν εργασία, π.χ. μαθητές/ φοιτητές, συνταξιούχοι, νοικοκυρές.

Τα ερωτήματα απευθύνονται:

- (α) σε εργαζομένους οι οποίοι χρησιμοποιούν το internet για:
- να βρουν πληροφορίες για την εργασία ή την επιχείρησή τους (π.χ. για δάνεια, για νέα προϊόντα, κλπ.), **υπο-ερώτημα (1)**
 - να στείλουν την εργασία που έχουν αναλάβει στο χώρο εργασίας τους (τηλε-εργασία),
υπο-ερώτημα (3)
 - να έχουν πρόσβαση σε αρχεία που υπάρχουν στον υπολογιστή της εργασίας τους ή ακόμα να ενημερωθούν για μηνύματα που λαμβάνουν στο χώρο εργασίας τους, κάνοντας χρήση του server του εργοδότη τους, **υπο-ερώτημα (4)**
 - να στείλουν ή να λάβουν ηλεκτρονικά μηνύματα (e-mails) για θέματα που σχετίζονται με την εργασία τους κλπ., **υπο-ερώτημα (5)**
- (β) σε ανέργους οι οποίοι χρησιμοποιούν το internet για:
- να αναζητήσουν εργασία, να στείλουν αιτήσεις για εργασία κλπ., **υπο-ερώτημα (2)**

Συναλλαγές στο διαδίκτυο: Δραστηριότητες και εμπόδια

Τα ερωτήματα που ακολουθούν αφορούν στο ηλεκτρονικό εμπόριο, δηλαδή σε κάθε εμπορική συναλλαγή η οποία πραγματοποιείται με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή ή κινητού τηλεφώνου, μέσω του διαδικτύου.

Ερώτημα Δ1: «Το πρώτο τρίμηνο του έτους 2003, αγοράσατε/ παραγγέλατε προϊόντα ή υπηρεσίες, μέσω internet, για προσωπική χρήση;»

Η απάντηση στο ερώτημα είναι άμεσα εξαρτώμενη από την απάντηση που έχει δοθεί στο ερώτημα Γ8 και ειδικότερα στα υπο-ερωτήματα 9, 10 και 11, που αφορούν σε τραπεζικές συναλλαγές και σε αγορά προϊόντων και υπηρεσιών (οικονομικών και μη), αντίστοιχα. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί, αφού το ερώτημα Γ8 δε διευκρινίζει, αν η αγορά ή η παραγγελία έγιναν για λόγους προσωπικούς, εργασιακούς ή και τα δύο. Έτσι, θα καταχωρείται απάντηση «Ναι» αν υπάρχει απάντηση (θετική) σε ένα τουλάχιστον από τα υπο-ερωτήματα 9, 10 και 11 και μετά τη διαπίστωση ότι ο ερευνώμενος πραγματοποίησε κάποιες από τις αγορές ή παραγγελίες για προσωπικούς λόγους. Για την περίπτωση που οι αγορές ήταν για προσωπικούς **και** εργασιακούς λόγους, τα ερωτήματα Δ4.1- Δ6 θα απαντηθούν μόνο για το τμήμα των αγορών και παραγγελιών που αφορούν προσωπικούς λόγους.

Ερωτήματα Δ4.1 και Δ4.2:

Τα ερωτήματα καταγράφουν την αξία των προϊόντων ή υπηρεσιών που αγοράστηκαν ή παραγγέλθηκαν κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους 2003 και δεν ήταν οικονομικής φύσης (όπως αγορά μετοχών, αμοιβαίων κεφαλαίων, τραπεζικές συναλλαγές κλπ.). Επομένως, θα καταχωρηθεί η αξία των προϊόντων ή υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο υπο-ερώτημα 11 του Γ8 και των οποίων οι αγορές έγιναν για προσωπική και μόνο χρήση.

Αν στο ερώτημα Γ8 υπάρχει απάντηση **μόνο** στα υπο-ερωτήματα 9 ή και 10 (και **όχι** στο υπο-ερώτημα 11), τότε, επειδή δεν πρέπει να συμπεριληφθεί η αξία των οικονομικών αυτών υπηρεσιών στο Δ4.1, θα καταχωρείται απάντηση 1 «Ναι» και στο Δ4.2 μηδέν €|____0____|.

Ερώτημα Δ6: «Τους τελευταίους 12 μήνες, τι προϊόντα ή υπηρεσίες αγοράσατε ή παραγγείλατε από το internet, για προσωπική σας χρήση;»
Στο ερώτημα αναφέρονται διάφορες κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών, και ο ερευνώμενος καλείται να απαντήσει αν αγόρασε ή παρήγγειλε προϊόντα ή υπηρεσίες για προσωπική χρήση και τι ήταν αυτά/ έξ. Για όσους έχουν στο παρελθόν πραγματοποιήσει αγορές, αλλά όχι κατά τους τελευταίους δώδεκα μήνες, η απάντηση θα καταχωρείται στο υπο-ερώτημα 14.

IV. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

1. Γενικά

Μόλις ολοκληρωθεί η τηλεφωνική επικοινωνία με το νοικοκυρίο, και ανεξάρτητα από το αν συμπληρώθηκαν όλα τα τμήματα του ερωτηματολογίου, ορισμένα μόνον από αυτά ή και κανένα, ο ερευνητής οφείλει να συμπληρώσει την τελευταία σελίδα με τα **Αποτελέσματα Συνέντευξης**. Τα Αποτελέσματα Συνέντευξης συμπληρώνονται ακόμα και εάν δεν επιτευχθεί επικοινωνία με το νοικοκυρίο ή το νοικοκυρίο αρνηθεί να συμμετάσχει.

2. Τρόπος συμπλήρωσης

- **Κωδικός 1:** Η συνέντευξη ολοκληρώθηκε σε επίπεδο νοικοκυριού και σε ατομικό επίπεδο αν έχουν συμπληρωθεί όλα τα τμήματα του ερωτηματολογίου (τμήμα δημογραφικών στοιχείων, στοιχείων εκπαίδευσης και ασχολίας, ερωτήσεις Α1-Δ7 και ανεξάρτητα αν η συνέντευξη, λόγω ροής, έχει τελειώσει σε προηγούμενα ερωτήματα).
- **Κωδικός 2:** Η συνέντευξη δεν πραγματοποιήθηκε, γιατί, παρά τις επαναλαμβανόμενες τηλεφωνικές κλήσεις, δεν επιτεύχθηκε επικοινωνία με το νοικοκυρίο (είτε γιατί το τηλέφωνο είναι λάθος είτε γιατί κανείς δεν απαντά / απουσιάζει το νοικοκυρίο κλπ.).
- **Κωδικός 3:** Η συνέντευξη δεν πραγματοποιήθηκε, γιατί τα μέλη του νοικοκυριού έχουν ηλικία εκτός των ορίων ηλικίας, που περιλαμβάνονται στην έρευνα (16-74 ετών). Στην περίπτωση αυτή συμπληρώνεται μόνο το τμήμα των δημογραφικών στοιχείων, από τα οποία και διαπιστώνεται η ηλικία των μελών του νοικοκυριού και στη συνέχεια το παρόν τμήμα των Αποτελεσμάτων Συνέντευξης.
- **Κωδικός 4:** Η συνέντευξη δεν πραγματοποιήθηκε, αν και υπήρξε τηλεφωνική επικοινωνία με το νοικοκυρίο λόγω **άρνησης** για συνεργασία.